

processus, quibus sibi subdito osse coarticularetur. Verum duntaxat in orbiculare, sed paulo latius definit tuberculum: quod primo ossi, coccygis in homine ossis, eo modo committitur, quo uerterarum corpora inter se, aut potius quo caudarum ossa mutuo coarctantur. Quin etiam transuersis humani ossis sacri ossium processibus in externo latere, parumper uersus posteriora, sinus exculpitur, cui alterius lateris ilium os ualidissime coarctatur. Est autem hic sinus admodum asper & inaequalis, ac primum quidem secundum ipsius longitudinem in medio extuberantem habet lineam, aut amplioris lineae modo prominens tuberculum, quod sinum rursus, in anteriorem & posteriorem sinus, dirimit. Anterior utique simplex est, asper tamen, & inaequaliter admodum incisus. Posterior altius cauatur, uerum in medio processum ostendit transuersim extuberantem, qui sinum posteriorem denuo in superiore & inferiorem interdiuidit. His sinibus aptissime respondent ilium ossa, mutuis tuberculis, sinibusque donata. Sinus hi & tubera cartilagine aliorum sinuum modo non obducuntur. Quum enim alia tubera & sinus laui continuaque & plana cartilagine incrustentur, isti sacri ossis sinus nihil praeter cartilaginea educunt ligamenta, sacrum os robustissime ilium ossi coequentia. Hi sinus praeterea ad tripositissimum superiora ossa sacri ossis referunt. Inferiora enim processus transuersos habent tenues, at amplos interim, & inter se continuos, ex quibus musculus ille pronascitur, qui femoris motum quartus habebitur. Verum transuersus quinti ossis processus ea parte, qua transuerso sexti ossis unitur processui, tuberculum exigit, utique prominens & crassum, in hoc formatum ut opportunè duo ligamenta hic sacro ossi implantarentur. quorum alteri ab acuto coxedicis ossis processu enasci docebitur, alteri ab elatiori sede appendicis, qua coxedicis os donari audies. Foramina neruis transmittendis in sex istis ossibus exculpta, imagine, quamuis non numero, illis omnino conueniunt, quae tribus canis ossibus inciduntur. In anteriori enim sede homini quina utrinque iuxta corporum compagem foramina caelantur, & totidem in posteriori sede: adeo ut haec ossa sex neruorum paribus uiam praebant. Primum namque inter primos & quintam lumborum uerteram perinde egreditur, ac reliqui nerui ex lumborum & thoracis uerterarum lateribus proficilientes. Secundum par inter primum ossis sacri os, & secundum: & alia hac serie deinceps ita elabuntur, ut excidens par ad subditum os perpetuo referatur. Praeter haec foramina neruis exculpta, in posteriori sacri ossis sede alia apparent, inter spinas ossium, in uiam spectantia quae dorsali medullae est parata. Haec foramina ligamenti opplentur, perinde ac interualla foraminaque inter spinas reliquarum uerterarum conspicua. Ceterum haec inter sacri ossis spinas interualla, interdum continua apparent, neque ullis foraminibus perinde ac in canibus ferè peruia. Verum interim ossis sacri ossibus spinae obtigerunt, tanto in singulis ossibus proceriores, quanto os ipsum unde prodeunt grandius superiusque est. Nulla tamen spina (si modo quid iudico) ne minimum quidem sursum conuier, sed deorsum potius omnes spectant, & ut in alijs uerteris cum transuersis processibus interuallum quoddam & sedem constituunt: in quam nonnulli dorsum mouentes musculi apte reponuntur, & à qua illi iustissime cum alijs hinc prodeuntibus musculis originem ducunt. Tota autem ossis sacri sedes posterior gibba est, & curua, quod ita tutius propugnaculi modo eas quibus praest partes tueretur, ac ab occurrentibus muniret. Anteriori autem sede, laeue est, neque asperum, sed sinum cauumque, quo aptiorem illis organis quae cum alijs ossibus instar peluis cuiusdam complectitur, sedem efformet. Ad hunc modum hominis sacrum os se habet, quod interdum quinque tantum constat ossibus, & tunc in anteriori sede duo defunt foramina, in posteriori tamen perpetuo sex neruorum coniugis iter paratum cernitur. Coccyx os quatuor extruitur ossiculis: quorum supremum, sinum exigit, quo sexti ossis sacri ossis tuberculum excipitur: quod ipsi corporum uerterarum modo ligamenti admodum cartilaginei interuentu committitur, nulla interim alia accedente articulationis specie, nisi forte quinque tantum ossibus sacrum os extruatur. Tunc enim ad foraminis cuiusdam in posteriori sede constitutionem, neruumque sexti in sacro osse coniugij deducendum ac defendendum, primum hoc os in posteriori sede duos acutos educit processulos, qui sursum spectantes, quinti ossis sacri ossis processibus ualide coalescunt, ipsumque primum coccygis os uix cartilaginei ligamenti interuentu quinto committitur, sed propemodum ossis sacri ossium ritu coalescit. Porro primum coccygis os, quando sex sunt ossis sacri ossa (quod frequentissime euenit) eiusmodi nullos educit processus. Verum ad sinus eius, quo sexto ossi sacri ossis coarctatur, latera, superiori ipsius sedem latius ad transuersa extuberat: inferiori autem parte sensim angustatur, ac rursus secundo ossi ita omnino committitur, ut id sexto ossis sacri ossi diximus committi. Huic dein tertium & quartum succedunt, eodem penitus modo inuicem commissa, tantoque minora, quanto unumquodque in ipsa serie humiliorem locum obtinet. Quatuor his ossiculis nullum foramen unquam

Foramina
neruis in sa-
cro osse trans-
mittentia.

Sacri ossis
spinae.

Anterior
et posterior sa-
cri ossis sedes
cuiusmodi.

Coccygis os-
sis historia.

unquam inscinditur, quo dorsalis medulla prorepat, aut ex quo ulli exiliat nerui. In sexto enim ossis sacri osse dorsalis terminatur, neque ipsius extremum in coccyx os descendit. Haec ossicula fungosa sunt, & pectoris modo rubicantia, ac in pueris admodum cartilaginea, uniuerso contextu ex ampliori basi in mucronem desinunt, cuculi rostri modo introrsum curuantur. Infimum ossiculum suo mucrone, quo recti intestini posticam infimamque sedem contingit, in cartilagine degenerat, eiusdem usus occasione qua uerterarum spinis cartilagine obnafcirelatum est. Hinc sanè liquet, quàm in Galenum essemus impii, si hominis fabricam illum contenderemus enarrasse, ac non potius semel simiarum constructione illum persecutum fa-teremur, & dein si non ipsi statim initio tertij libri Commentariorum in Hippocratis librum de Articulis crederemus, quum ait se de Ossibus librum conscripsisse, cum sigillatim quale unumquodque os esset, praecipue quidem in ipsis hominum aridis cadaueribus, sin minus, in simijs certe diligenter inspexisset: ita indicans se omni studio saltem simias descripsisse, hasque homini in ossium constructione esse similes. Deinde si quis ipsius enarrationem ad hominum, non autem simiarum fabricam cogere uolet, is Galenum quatuor ossa latuisse annuet, quae nos coccygis loco recensuimus: & deinde Galeno falso imponet, ipsi sex foramina fuisse incognita. Quandoquidem in homine utrinque in anteriori sede sacri ossis sex sunt foramina, quum in canibus tria tantum occurrant, nam foramina in coccyge canum conspicua, tantum in posteriori sede, seu potius lateribus consistunt, uti & Galenus uerissime recenset, anteriorum foraminum nullam faciens mentionem. Ad haec, cogeremur Galenum oscitantiae turpiter insimulare, quod non eundem contextum in tribus inferioribus ossis sacri hominis ossibus esse dixerit, qui est in tribus superioribus. Non enim plus cartilaginei in inferiorum ossium unione, quàm in superiorum interuenit. Et interim nulla cartilaginei ligamenti portio hominis coccygis ossicula committit, quam cartilagineam, ut & in uerterarum corporibus, Galenus esse existimauit. Adeo ut si presius singula inquirenda duceremus, tandem Galenum ex ueris aliorum Anatomicorum descriptionibus fallas fecisse uelimus nolimus concederemus. Nulli enim dubium esse debet, à formae obliquitate & in mucronem ductu ac rubore, quatuor illa hominis ossicula ueteribus fuisse appellata, quod illi haec omnia ad cuculi rostri pueris suis referrent. quum interim nulla sit in canibus cum hominis ossibus similitudo. Ea enim quae Galeni conueniunt descriptioni, uerteris lumborum, uti diximus, omni similitudine accedunt. Porro sacri os, seu latum & amplum uocarunt, quod eius amplitudo facile reliquarum uerterarum, quibus instar basis tutissimi fundamenti subijcitur, amplitudinem uinceret. Non enim arbitror eos id in amplitudine omnibus contulisse ossibus, quum illium ossa sacro osse ampliora esse cognoscantur. Vnde uerò id ipsi seu sacrum uocant, non satis constat: nisi id ita dixerint à rara quadam effigie formae, aut quod adeo diuini propugnaculi imaginem referat: aut quod diuina ope, citra musculorum auxiliu, in partu huius cum ilium osse connexu referari, ac denuo naturali instinctu committi plerique (sed falso) arbitrentur, aut forte quod grande magnumque sit: quemadmodum apud poetas Ilium, mare, famem, atque id genus, sacra uocari putamus. Verum tunc, uti de amplitudine dictum est, sacrum os uerteris duntaxat esset conferendum, quum ossa ipsi utrinque commissa, & femur ac tibiae os sacro osse grandiora sint, & interim unico tantu (ut sic dicam) haec constent osse, quum sacrum senis compingatur. Alij huius nominis rationem indagantes, nescio quid de ueterum sacrificijs in medium adferunt. Porro quandoquidem nominum rationem perlubens ad alios remittere pascim soleo, etiam huius nominis inuestigationi non grauatim concessero.

DE THORACIS OSSIBVS.

Caput XIX.

CHARACTERVM SEPTEM DECIMINONI CAPITIS figurarum Index.

QUONIAM subsequens characterum Index septem praepositis figuris habebitur communis, ut leuiori opera ad quam figurarum characteres referantur cognoscas, singulis, uti consueuimus, numeri notam subiungemus.

In prima & secunda figura hoc numero indicantur duodecim thoracis costae: quarum septem superiores pectoris ossi articulantur, quinque autem humiliores non item. Thoracis uerò uerterarum numerus, etiam citra notarum subsidium, modo è notatis costis obuius euadit: si singulis uerteris utrinque unam costam articulari spectes.

H AA

Impios in Ga-
lenum esse, qui
hominis histon-
iam docuisse eu
contendunt.

Coccygis os
sacri ossis no-
minum ratio.

Amplum compa-
ratum ad uerterarum.